

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖИТТІ НАУКОВЦЯ ТА ОСВІТЯНИНА

Василюк-Зайцева С. В.

*старший викладач кафедри комп'ютерних наук
Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна*

Великі мовні моделі, такі як ChatGPT, можуть використовуватись на всіх етапах навчання, від початкової школи до закладів вищої освіти.

Нещодавно я почала використовувати ChatGPT в освітній і науковій роботі. Я переконана, що майбутнє за тандемом-«кентавром», системою з людини-оператора та доступного штучного інтелекту. Хочу підкреслити кілька корисних, на мою думку, ідей застосування ШІ в житті науковця та освітянина.

У сучасному світі комунікація, особливо міжнародна, виступає базисом не тільки актуальної освіти та відкритої науки, але й безпеки. ChatGPT стає новим потужним інструментом для перекладу, обміну знаннями, вивчення іноземної мови та підготовки до мовних іспитів, а отже, академічної мобільності.

У викладацькій практиці ШІ може давати додаткову інформацію, генерувати матеріали для підготовки до занять, зокрема ілюстрації, моделі, відеоуроки, інтерактивні підручники, завдання, тести та навчальні модулі.

Видається дуже перспективним використання ШІ як асистента викладача для індивідуальної підтримки студентів з особливими освітніми потребами та різним рівнем засвоєння матеріалу. ШІ дешевий, доступний для дистанційного навчання у зручний час, здатен повторювати матеріал, підбираючи зрозумілі форми, не піддається негативним емоціям та зберігає об'єктивність в оцінюванні.

За оцінками експертів, поява ChatGPT за своїм впливом на розвиток інтелектуального людства стала другою масштабною подією після появи інтернету. Передбачається, що у найближче десятиліття ШІ суттєво прогресуватиме. Водночас сьогодні ChatGPT залишається генератором текстів, а не сенсів.

III – це гарний інструмент, і має таким залишатись.

Вживання III в освітньому середовищі привносить цілий ряд нових проблем. Це і атрибуція авторських прав, і нові вимоги до оцінки текстів на придатність.

Академічна доброчесність втілює фундаментальні принципи чесності, надійності та етичної поведінки в освіті. Вона вимагає, щоб студенти та викладачі дотримувалися найвищих стандартів інтелектуальної чесності, уникали плагіату, обману та спотворення інформації. Плекаючи культуру доброчесності, навчальні заклади сприяють створенню атмосфери взаємної поваги та довіри між однолітками, викладачами та широким академічним співтовариством.

Відкрита наука революціонує традиційну парадигму поширення знань. Вона підтримує необмежений доступ до результатів досліджень, даних і методологій, забезпечуючи вільний доступ до наукових знань для всіх. Цей інклюзивний підхід не тільки прискорює темпи відкриттів, але й сприяє співпраці, інноваціям і демократизації знань. Відкрита наука усуває бар'єри, дозволяючи різноманітним голосам і поглядам робити внесок у глобальний інтелектуальний дискурс.

III, трансформаційна сила в освіті, пропонує безмежні можливості для персоналізованого та адаптивного навчання. За допомогою інструментів на базі III вчителі можуть адаптувати навчання до індивідуальних стилів і темпу навчання, надаючи учням цілеспрямовану підтримку та завдання. Крім того, III допомагає автоматизувати адміністративні завдання, дозволяючи викладачам приділяти більше часу наставництву, дослідженням і розвитку навичок критичного мислення.

Інтеграція академічної доброчесності, відкритої науки та III дає потужну синергію. Коли наукові спільноти віддають пріоритет чесності та етичній поведінці, відкрита наука процвітає, посилюючи поширення знань. III, у свою чергу, покращує процес навчання, використовуючи аналітику на основі даних для оптимізації освіти для кожного учня. Ця тріада створює середовище, де учні отримують повноваження, знання демократизуються, а етична поведінка має першорядне значення.

Зараз велика увага приділяється питанням юридичної регуляції III. З'явився EU AI Act, у найближчі роки Україна, зберігаючи позиції «країни програмістів», планує розробку національного гармонізованого законодавства.

В епоху, позначену стрімким технологічним прогресом і глобальною взаємопов'язаністю, конвергенція академічної доброчесності, відкритої науки та III має ключове значення для формування майбутнього освіти. Дотримуючись принципів чесності, сприяючи відкритості в обміні знаннями та використовуючи потенціал III, навчальні заклади можуть

створити середовище, де етична поведінка та інтелектуальний розвиток гармонійно співіснують. Цей синергетичний підхід не тільки готує студентів до динамічного світу, але й культивує культуру навчання впродовж життя та відповідального глобального громадянства. Саме завдяки цим узгодженим зусиллям ми прокладаємо шлях до більш яскравого та інклюзивного освітнього середовища.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-30>

ВПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ CHATGPT

Вдовенко Н. М.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри глобальної економіки*

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна*

Поняття академічної доброчесності за останні 20–30 років набуло особливої важливості, оскільки інформаційні технології постійно розвиваються і виходять на новий рівень. З кожним роком з'являється безліч програм, додатків і методів створення оригінальних текстів, для перевірки на плагіат. Будь-яка робота здобувача освіти, або науковця може бути з легкістю повністю продубльована, але завдяки сучасним технологіям все одно проходить плагіат. Але, як казав Ісаак Ньютон: «Дії завжди є рівна і протилежна протидія», тобто з появою кожного наступного винаходу обійти академічну доброчесність в освітньому процесі, розробляються і програми для виявлення застосування даних програм. Останній такий винахід був розроблений американською лабораторією OpenAI, що має назву ChatGPT, тобто штучний інтелект. Можливості даного чату вражають, але і заставляють задуматися над правильністю його використання. Чат працює як текстовий редактор, генератор ідей і гарно справляється з креативними завданнями, але все ж таки він не природний інтелект і в його роботі є багато багів. Один з них, це неправильне використання деяких слів, які використовуються не за сенсом і речення звучить дуже некоректно, але простий студент, що не має досвіду у написанні текстів різного формату, просто не помічає таких помилок і використовує запропонований текст чатом ChatGPT у своїх наукових роботах. Також окрім некоректного підбору